

съ тѣжка лихва, която захваща отъ 12 и достига до 24 0/0, и да продава за безцѣна произведенията си, още неприбрани отъ полето, търговия, тѣй наречена зеленица, отъ която страдатъ нѣкои села отъ Паскалевска околия, погранични на Свищовския окръгъ, които възможно се експлоатиратъ отъ нѣкои свищовски търговци,—учредени сж известнитѣ земледѣлчески касси, отъ които населението може да взема пари съ умѣрена лихва, и доходитѣ които се употрѣбляватъ за общи нужди пакъ на самото това население.

Въ Търновския окръгъ има седемъ земледѣлчески касси, положението на които на 1 Юлий тѣзи година е било таквозъ, каквото е показано въ приложената тукъ таблица № 18.

Както се вижда отъ расходната часть на тая таблица, голѣма една часть отъ капитала на касситѣ се намира на лице въ тия касси и стои мъртавъ. Отъ това обстоятелство не трѣбва, обаче да се прави заключение, че селското население нѣма нужда отъ пари, защото се знае, че много общини и частни лица дължатъ на отдѣлни лихвари доста значителни сумми и съ много по-тѣжки лихви, отколкото взема кассата — 9 0/0. Въ този окръгъ, както имаме случай да видимъ, по-голѣмата часть отъ турското население се е изселила и имотитѣ на това население сж изкупені повечето отъ тукашното селско население, освѣнъ това, има доста пришелци изъ другитѣ окръжия на България, които тѣй сжщо сж си купили турски имоти. Всички тѣзи продажби сж станжали съ пари, платени въ брой, които, ако мѣстното българско население не е имало готови, пришелцитѣ отъ балкана сж ги имали още по-малко. Тѣзи пари сж вземани съ лихва, но не отъ земледѣлческитѣ касси; има и мнозина, които сж вземали пари отъ тия касси, но сж ги повърнжли на послѣднитѣ, като сж ги заели отъ частни лица съ по-тѣжка лихва. Причината на всичко това е, че вземанието пари отъ касситѣ е свързано съ доста сложни формалности, отъ които населението отбѣгва и не всѣкога е въ положение да ги прави; сжщо то отбѣгва и отъ отговорността, която го послѣдва, ако не внесе на срокъ паритѣ. Ако се намалжтъ формалноститѣ и се допустне да се изисква една по-голѣма лихва, напр. 12 0/0, за просроченото време на длъжника, който не си промѣни на време записа, а не да му се налага друго парично наказание, а сжщо и ако